P7_TA(2014)0040

Kosovon yhdentyminen Euroopan unioniin

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. tammikuuta 2014 Kosovon yhdentymisestä Euroopan unioniin (2013/2881(RSP))

(2016/C 482/18)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon 19. ja 20. kesäkuuta 2003 pidetyn Thessalonikin Eurooppa-neuvoston kokouksen puheenjohtajan päätelmät, jotka koskevat Länsi-Balkanin maiden mahdollista liittymistä Euroopan unioniin,

— ottaa huomioon 19. huhtikuuta 2013 tehdyn pääministereiden Ivica Dačićin ja Hashim Thaçin välisen ensimmäisen sopimuksen suhteiden normalisoinnin periaatteista sekä 22. toukokuuta 2013 laaditun täytäntöönpanosuunnitelman tuloksena kymmenestä Serbian ja Kosovon välillä käydystä vuoropuhelusta,

— ottaa huomioon 22. huhtikuuta 2013 laaditun korkean edustajan / varapuheenjohtajan ja komission yhteisen kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle Kosovon edistymisestä joulukuussa 2012 kokoontuneen neuvoston päätelmissä mainituissa asioissa pitäen silmällä mahdollista päätöstä vakautus- ja assosiaatiosopimusta koskevien neuvottelujen aloittamisesta,

— ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2013 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät, joissa hyväksyttiin päätös valtuuttaa neuvottelujen käynnistäminen unionin ja Kosovon välisestä vakautus- ja assosiaatiosopimuksesta,

— ottaa huomioon 10. lokakuuta 2012 annetun komission tiedonannon Euroopan unionin ja Kosovon välistä vakautus- ja assosiaatiosopimusta koskevasta toteutettavuustutkimuksesta (COM(2012)0602),

— ottaa huomioon 22. lokakuuta 2012 annetun neuvoston päätöksen komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut Kosovon kanssa sen osallistumista unionin ohjelmiin koskevan puitesopimuksen tekemiseksi,

— ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin kertomukset väliaikaisen Kosovon-siviilioperaation käynnissä olevista toimista ja niihin liittyvästä kehityksestä, mukaan lukien 29. elokuuta 2013 päivätty kertomus, joka koskee 23. huhtikuuta 2013 alkanutta ja 15. heinäkuuta 2013 päättynyttä ajanjaksoa, sekä viimeisin 28. lokakuuta 2013 päivätty kertomus,

— ottaa huomioon Kosovossa toteutettavasta Euroopan unionin oikeusvaltio-operaatiosta, EULEX Kosovo, 4. helmikuuta 2008 hyväksytyn neuvoston yhteisen toiminnan 2008/124/YUTP sellaisena kuin se on muutettuna 9. kesäkuuta 2009 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä toiminnalla 2009/445/YUTP, 8. kesäkuuta 2010 annetulla neuvoston päätöksellä 2010/322/YUTP ja 5. kesäkuuta 2012 annetulla neuvoston päätöksellä 2012/291/YUTP,

— ottaa huomioon yleisten asioiden neuvoston 7. joulukuuta 2009, 14. joulukuuta 2010 ja 5. joulukuuta 2011 pitämien kokousten päätelmät, joissa korostettiin ja vahvistettiin, että Kosovon tulisi myös hyötyä mahdollisuudesta luopua viisumivelvoitteesta heti, kun kaikki ehdot on täytetty riippumatta jäsenvaltioiden kannasta Kosovon asemaan, ottaa huomioon viisumimenettelyä koskevan vuoropuhelun käynnistämisen tammikuussa 2012, viisumivapauteen tähtäävän toimintasuunnitelman esittelyn kesäkuussa 2012 ja 8. helmikuuta 2013 laaditun komission ensimmäisen kertomuksen Kosovon edistymisestä viisumipakon poistamista koskevan etenemissuunnitelman vaatimusten täyttämisessä (COM (2013)0066),

— ottaa huomioon 30. toukokuuta 2012 aloitetun jäsennellyn vuoropuhelun oikeusvaltioperiaatteesta,

Torstai 16. tammikuuta 2014

— ottaa huomioon Kosovon presidentin kanslian yhteydessä toimivan ja maaliskuussa 2012 toimintansa aloittaneen Euroopan yhdentymisen kansallisen neuvoston, joka toimii korkean tason koordinointielimenä ja jonka tehtävänä on saavuttaa yksimielisyys yhdentymisestä Eurooppaan osallistavan ja puoluerajat ylittävän lähestymistavan avulla,

— ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244 (1999), kansainvälisen tuomioistuimen 22. heinäkuuta 2010 antaman neuvoa-antavan lausunnon Kosovon yksipuolisen itsenäisyysjulistuksen kansainvälisen oikeuden mukaisuudesta ja YK:n yleiskokouksen 9. syyskuuta 2010 antaman päätöslauselman ([1]), jossa hyväksyttiin lausunnon sisältö ja pidettiin myönteisenä EU:n valmiutta helpottaa Serbian ja Kosovon välistä vuoropuhelua,

— ottaa huomioon 28. ja 29. toukokuuta 2008, 6. ja 7. huhtikuuta 2009, 22. ja 23. kesäkuuta 2010, 20. toukokuuta 2011, 14. ja 15. maaliskuuta 2012 sekä 30. ja 31. lokakuuta 2013 pidettyjen Euroopan parlamentin ja Kosovon parlamentin välisten kokousten antamat yhteiset lausumat,

— ottaa huomioon komission 16. lokakuuta 2013 antaman tiedonannon laajentumisstrategiasta sekä vuosien 2013 ja 2014 tärkeimmistä haasteista (COM(2013)0700),

— ottaa huomioon 22. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin liittymistä valmistelevan rahoituksen hallinnasta oikeusjärjestelmien alalla sekä korruption torjunnasta ehdokasvaltioissa ja mahdollisissa ehdokasvaltioissa ([2]) sekä Kosovoa koskevat huomautuksensa,

— ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,

A. toteaa, että pääministerien Hashim Thaçin ja Ivica Dačićin huhtikuussa 2013 tekemä sopimus on merkittävä askel ja vahvistaa molemminpuolista vastuuta tämän sopimuksen vilpittömästä täytäntöönpanosta, suhteiden normalisoinnin jatkamisesta ja tarvittavien ehdotusten tekemisestä tiellä kohti yhdentymistä Euroopan unioniin;

B. ottaa huomioon, että 104 YK:n 193 jäsenvaltiosta ja 23 EU:n 28 jäsenvaltiosta on tunnustanut Kosovon itsenäisyyden;

C. ottaa huomioon, että kaikki EU:n jäsenvaltiot tukevat Kosovon EU-jäsenyysnäkymiä Länsi-Balkania koskevien EU:n sitoumusten mukaisesti sanotun rajoittamatta jäsenvaltioiden kantaa Kosovon asemaan;

D. katsoo, että Kosovon tasavallan viranomaiset ja kansalaiset ovat saaneet aikaan merkittäviä poliittisia, hallinnollisia ja taloudellisia uudistuksia; toteaa, että oikeusvaltion vahvistamiseksi, joka on pitkän ajanjakson kehityksen, demokratian ja sosiaalisen markkinatalouden kulmakivi, on vielä paljon tehtävää;

E. toteaa, että Kosovo on parantanut valmiuksiaan keskittyä Euroopan yhdentymisprosessin painopisteisiin noudattamalla toteutettavuustutkimuksen lyhyen aikavälin ensisijaisia tavoitteita ja valmistautumalla vakautus- ja assosiaatiosopimusta koskeviin neuvotteluihin;

F. toteaa, että viisumivapauteen tähtäävän vuoropuhelun yhteydessä Kosovo on muuttanut ja antanut merkittävää lainsäädäntöä, myös turvapaikkaa, puoluerahoitusta ja ihmiskauppaa koskevaa lainsäädäntöä;

G. katsoo, että lisätoimia tarvitaan EU-uudistussuunnitelman haasteisiin vastaamiseksi vakautus- ja assosiaatiosopimuksen osalta, erityisesti oikeusvaltion, oikeuslaitoksen, julkishallinnon, vaaliuudistuksen, ihmis- ja perusoikeuksien kaltaisilla painopistealoilla;

([1]) A/RES/64/298.
([2]) Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0434.

1. suhtautuu myönteisesti 19. huhtikuuta 2013 tehtyyn kahden pääministerin väliseen ensimmäiseen sopimukseen suhteiden normalisoinnin periaatteista sekä sopimukseen täytäntöönpanosuunnitelmasta ja korostaa sen täysimääräisen, vilpittömän ja oikea-aikaisen täytäntöönpanon merkitystä; on tyytyväinen myös EU:n lisärahoituksen myöntämiseen liittymistä valmistelevasta tukivälineestä sopimuksen täytäntöönpanon tukemiseksi;

2. onnittelee korkeaa edustajaa / varapuheenjohtajaa hänen tekemästään työstä Serbian ja Kosovon välisen vuoropuhelun edistämiseksi;

3. panee tyytyväisenä merkille EU:n ja Kosovon välisten vakautus- ja assosiaatiosopimusta koskevien neuvotteluiden käynnistämisen 28. lokakuuta 2013; pitää kuitenkin valitettavana, että neuvoston sisäisen jakautumisen vuoksi neuvotteluvaltuudet poikkeavat aiemmista vakautus- ja assosiaatiosopimuksia koskeneista valtuuksista; korostaa, että vakautus- ja assosiaatiosopimuksella luodaan vahva kannustin uudistuksille ja uusille mahdollisuuksille, joilla vahvistetaan Kosovon hyviä naapuruussuhteita ja varmistetaan alueen laajempi vakauttaminen;

4. korostaa, että 3. marraskuuta 2013 pidetyt paikallisvaalit olivat Serbian ja Kosovon välisten suhteiden normalisointiprosessin kannalta ratkaiseva testi;

5. on tyytyväinen Kosovossa 3. marraskuuta, 17. marraskuuta ja 1. joulukuuta 2013 pidettyihin ensimmäisiin koko valtion kattaviin Kosovon lain mukaan järjestettyihin paikallisvaaleihin, koska ne olivat valtava askel kohti demokratiaa Kosovossa ja paransivat kansalaisten luottamusta demokraattisiin prosesseihin, jotka tukevat normalisoitumista, ja panee tyytyväisenä merkille, että Euroopan unionin vaalitarkkailuvaltuuskuntien (EOM) alustavien lausuntojen mukaan vaalit sujuivat yleisesti hyvässä järjestyksessä; on tyytyväinen Kosovon ensimmäisen naispormestarin valintaan; korostaa edelleen, että on rohkaistava naisia asettumaan ehdokkaiksi tulevissa vaaleissa; on tyytyväinen Kosovon viranomaisten toteuttamiin toimenpiteisiin maan instituutioihin kohdistuvan luottamuksen lisäämiseksi, kuten esimerkiksi vankkaan tukimekanismiin, johon kansalaiset voivat ilmoittaa uhkailuista ja säännönvastaisuuksista vaalipäivän aikana; on tyytyväinen näkyvään äänestysprosentin nousuun serbivoittoisissa kunnissa Ibar-joen eteläpuolella, koska tämä on merkittävä askel kohti serbikuntien liiton muodostumista; korostaa tässä yhteydessä, että epäonnistuminen uuden kaupunginjohtajan virka-annimityksessä Pohjois-Mitrovicassa ja sitä seurannut vaatimus uusien kunnallisvaalien järjestämisestä ei saa haitata prosessin jatkumista ja huhtikuun 19. päivän 2013 sopimuksen täysimittaista täytäntöönpanoa; tuomitsee jyrkästi Pohjois-Mitrovican kunnanvaltuutetun Dimitrije Janicijevicin murhan ja kehottaa asianomaisia viranomaisia käynnistämään viipymättä tutkinnan ja saattamaan tekijät oikeuden eteen;

6. tuomitsee voimakkaasti väkivaltaisuudet ja jatkuvat uhkailut pohjoisissa Mitrovican ja Zvečan kunnissa; painottaa, että tällaiset tapahtumat vaarantavat vakauden ja turvallisuuden koko alueella, ja kehottaa asiasta vastaavia viranomaisia tekemään kaikkensa väkivaltaisuuksiin syyllistyneiden tuomiseksi oikeuden eteen; katsoo, että tarvitaan lisää valppaita toimenpiteitä järjestäytyneen rikollisuuden luomien verkostojen ja paikalliseen poliittiseen eliittiin pitämien yhteyksien purkamiseksi ja oikeusvaltion palauttamiseksi Kosovon pohjoisosissa; on tyytyväinen Serbian poliittisten johtajien asenteeseen, kun nämä kannustivat aktiivisesti Kosovon serbejä osallistumaan vaaleihin; pitää kuitenkin valitettavana, että ennen 3. marraskuuta 2013 Serbian johto ei vieraillut aktiivisesti Pohjois-Kosovossa;

7. kehottaa Kosovon viranomaisia hyväksymään Venetsian komissiota kuullen mahdollisimman nopeasti uuden vaalilain, jotta vaalimenettelyistä tulee entistä avoimempia ja äänestämisestä yksinkertaisempaa, sekä palauttamaan Kosovon kansalaisten luottamuksen demokraattiseen prosessiin ja varmistamaan kansalaisyhteiskunnan osallistumisen vaaliuudistusprosessiin;

8. panee samanaikaisesti merkille, että tarvitaan lisätoimia albanialaisten ja serbialaisten etnisten yhteisöjen lähentämiseksi toisiinsa;

9. suhtautuu myönteisesti televiestintää ja energiaa koskeviin sopimuksiin ja pitää tärkeänä, että Kosovolle myönnetään mahdollisimman pian oma kansainvälinen suuntanumero, mikä auttaisi muovaamaan kosovolaista identiteettiä ja Kosovon kansainvälistä näkyvyyttä;

10. korostaa, että Serbian ja Kosovon välisen vuoropuhelun tuloksista on tiedotettava täysin avoimesti ja että on varmistettava Serbian ja Kosovon parlamentin ja kansalaisyhteiskunnan osallistuminen täytäntöönpanoprosessiin; suhtautuu myönteisesti siihen, että molemmat osapuolet ovat nimittäneet yhteyshenkilöt, ja kehottaa tukemaan kumpaakin niistä jatkuvasti;

Torstai 16. tammikuuta 2014

11. korostaa viisumivapauden merkitystä Kosovon kansalaisille ja kehottaa Kosovon viranomaisia lisäämään ponnisteluja viisumivapauteen tähtäävässä toimintasuunnitelmassa vahvistettujen painopisteiden toteuttamiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita suhtautumaan aiempaa suotuisammin Kosovon hallituksen ponnisteluihin; kehottaa komissiota tässä yhteydessä vauhdittamaan teknistä työtä viisumivapauteen tähtäävässä prosessissa;

12. kehottaa neuvostoa tekemään mahdollisimman pian tarvittavat päätökset, jotta Kosovo voi osallistua EU:n ohjelmiin;

13. kehottaa viittä jäljellä olevaa jäsenvaltiota tunnustamaan Kosovon; kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita tekemään kaikkensa helpottaakseen taloudellisia, ihmisten välisiä, sosiaalisia ja poliittisia suhteita omien kansalaistensa ja kosovolaisten välillä; korostaa tarvetta toteuttaa aktiivisia toimia liittymistä valmistelevan tukivälineen täysimääräisen täytäntöönpanon mahdollistamiseksi ja myös parantamaan yhteistyötä EULEXin, Europolin ja Interpolin välillä sekä täydellisen tunnustamisen puuttuessa myös toteuttamaan käytännön toimia Kosovon ottamiseksi mukaan molempien virastojen toimintaan ja kehottaa komissiota laatimaan sopimuksia, jotka mahdollistaisivat Kosovon yhteistyön EU:n virastojen kanssa;

14. suhtautuu myönteisesti Kosovon poliisin alueellisen valmiusyksikön perustamiseen pohjoisessa osana Kosovon yhdistyneiden poliisivoimien rakentamisprosessia;

15. korostaa EULEXin puitteissa tehtyä tärkeää työtä oikeusvaltion vakiinnuttamiseksi Kosovon instituutioissa, mutta panee merkille laajan tyytymättömyyden EULEXin työn tuloksiin niin Kosovon serbien kuin albaanienkin joukossa; kehottaa EULEXia tämän vuoksi parantamaan toimintansa tehokkuutta, avoimuutta ja vastuullisuutta, tiedottamaan Euroopan parlamentille ja Kosovon parlamentille säännöllisesti toiminnastaan ja päätöksistään ja erityisesti osoittamaan konkreettisempia ja korkeatasoisempia tuloksia Kosovon ja Serbian viranomaisille sekä laajemmin väestön keskuudessa; painottaa, että on aloja, joilla odotetaan parannuksia, kuten valmiuksien kehittämistä koskevien tavoitteiden täsmällisempi määrittäminen ja niiden yhdistäminen erityisiin arviointiperusteisiin; painottaa, että parempaa koordinointia tarvitaan ulkoisten ja sisäisten tavoitteiden osalta, EU:n toimielinten välillä sekä niiden ja Kosovon viranomaisten sekä kansainvälisen yhteisön välillä; kehottaa tässä yhteydessä EULEXia mahdollisuuksien mukaan priorisoimaan tavoitteitaan, optimoimaan resurssiensa ja henkilöstönsä käytön ja vauhdittamaan neuvoston YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 täytäntöönpanosta osana Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (marraskuussa 2005) antaman toimenpideasiakirjan täytäntöönpanoa;

16. kehottaa Kosovon viranomaisia kunnioittamaan edelleen EULEXin toimeksiantoa ja tukemaan sen toimeenpanovallan käyttöä; panee merkille Kosovon hallituksen kiinnostuksen ottaa vastuulleen EULEXin toiminnot; korostaa, että EULEXin läsnäolo on tärkeää, jotta voidaan tukea 19. huhtikuuta 2013 tehdyn sopimuksen täytäntöönpanoa oikeusvaltion alalla; korostaa, että yleinen turvallisuus on välttämätöntä sopimusten menestyksekkään täytäntöönpanon kannalta; painottaa, että tarvitaan kiireesti toimenpiteitä tässä asiassa; korostaa, että yli 250 tapausta on tällä hetkellä EULEXin tutkittavana, mukaan luettuina järjestäytynyttä rikollisuutta, korruptiota, sotarikoksia ja muita vakavia syytöksiä koskevia tapauksia, joihin on sekaantunut muiden muassa kymmeniä poliittisten puolueiden virkailijoita; korostaa, että vastuun siirtämisen on aina tapahduttava asteittain, sen on perustuttava todelliseen edistykseen ja Kosovon kansalaisyhteiskunnan ja Kosovon tasavallan demokraattisten instituutioiden olisi osallistuttava siihen; kehottaa tämän vuoksi Kosovon hallitusta hyväksymään EULEXin toimivaltuuksien jatkamisen Kosovossa kesäkuun 2014 jälkeen;

17. kehottaa erityisesti sekä Kosovoa että Serbiaa tekemään aktiivisesti rakentavaa yhteistyötä EULEXin kanssa vastavuoroista oikeusapua koskevan sopimuksen täytäntöönpanossa, jotta voidaan vastata jatkuvasti lisääntyviin hakemuksiin, jotka koskevat omaisuutta Kosovossa;

18. tuomitsee voimakkaasti hyökkäyksen, jonka yhteydessä EULEXin virkailija sai surmansa 19. syyskuuta 2013 lähellä Zveçanin/Zvečanin kuntaa, ja vaatii ripeää tutkimusta asiasta; kehottaa kaikkia osapuolia välttämään kaikkia toimia, jotka voivat synnyttää jännitteitä;

19. korostaa jälleen, että tarvitaan paikallistason vastuunottoa ja osallistumista sovintoprosessiin, ja tuomitsee samalla molempien osapuolten nationalistisen retoriikan; katsoo, että Kosovon viranomaisten olisi ryhdyttävä uusiin päättäväisiin toimiin Kosovon serbien ja albaanien välisen luottamuksen rakentamiseksi erityisesti maan pohjoisosissa ja lähestyttävä serbejä ja muita vähemmistöjä varmistaakseen heidän yhteiskuntaan sopeutumisensa; kehottaa myös noudattamaan täysimääräisesti perustuslaillista periaatetta, jonka mukaan serbeille tarjotaan kaikki viralliset palvelut heidän omalla kielellään; korostaa samalla täysin kaksikielisen koulutuksen merkitystä; kannustaa kaikkia Kosovon serbejä ja heidän

poliittisia edustajiaan hyödyntämään kaikkia Kosovon perustuslain heille tarjoamia mahdollisuuksia rakentavaan toimintaan politiikassa ja yhteiskunnassa ja osallistumaan aktiivisesti Kosovon instituutioihin Kosovon albaanien kanssa jakaakseen vastuun yhteiskunnallisesta kehityksestä ja instituutioiden kehittämisestä sekä kiinnittämään erityistä huomiota naisten osallistumiseen tähän prosessiin; panee tyytyväisenä merkille kunnallishallinnon organisoinnissa saavutetun edistyksen;

20. on tyytyväinen EU:n toimiin yhteisöjen väliseen vuoropuheluun ja sovintoon rohkaisemiseksi; kehottaa kaikkia toimijoita edelleen kiinnittämään tiiviisti huomiota EU:hun yhdentymisen teknisiin yksityiskohtiin sekä kansallisen sovinnon eleisiin;

21. painottaa, että vähemmistöjen suojelua ja kulttuurioikeuksia koskevan lainsäädännön täytäntöönpano on edelleen merkittävä haaste Kosovossa; painottaa tarvetta panna täytäntöön kulttuuriperintöä sekä Serbian ortodoksikirkkoa koskevaa lainsäädäntöä sekä romani-, aškaali- ja egyptiläisyhteisöjä koskeva strategia ja toimintasuunnitelma, koska näiden tilanne aiheuttaa edelleen suurta huolta; on tyytyväinen jonkinasteiseen edistymiseen romanien, aškaalien ja egyptiläisten elinolojen parantamisessa, mutta on edelleen huolestunut näiden tilanteesta, koska erityisesti lapsia on haavoittuvassa asemassa ja syrjäytyneinä; korostaa, että romanien tilannetta on käsiteltävä keskeisenä ihmisoikeuskysymyksenä; kehottaa viranomaisia ja komissiota kiinnittämään asianmukaista huomiota näiden yhteisöjen elinolosuhteiden parantamiseen, mukaan luettuna pääsy koulutuksen piiriin; painottaa kroatialaisten, bosnialaisten, aškaalien, turkkilaisten, goranien ja Balkanin egyptiläisten vähemmistöjen asemaa ja kaksikielisen koulutuksen merkitystä, jotta varmistetaan, että nämä etniset vähemmistöt eivät koe jäävänsä poliittisesti eristyksiin;

22. on tyytyväinen komission myöntämään lisärahoitukseen liittymistä valmistelevasta tukivälineestä serbienemmistöisten kuntien tukemiseksi kaikkialla Kosovossa;

23. kehottaa Kosovon viranomaisia parantamaan oikeusjärjestelmän tehokkuutta, avoimuutta, vastuullisuutta ja puolueettomuutta ja kunnioittamaan sen riippumattomuutta, jotta varmistetaan, että kansalaiset ja yritykset luottavat oikeuslaitokseen, ja torjumaan tehokkaasti kaikenlaista naisiin kohdistuvaa väkivaltaa; kehottaa viranomaisia vahvistamaan ennakoivasti oikeusvaltiota erityisesti vähentämällä poliittista vaikutusvaltaa oikeuslaitoksessa, varmistamalla, että tuomareihin ja syyttäjiin kohdistetut kurinpidolliset seuraamukset toteutetaan, pyrkimällä edistämään syyttäjäneuvoston ja valtionsyyttäjän riippumattomuutta ja tehokkuutta sekä panemalla täytäntöön uuden rikoslain ja rikosprosessilain;

24. kehottaa viranomaisia sitoutumaan voimakkaammin aitoon oikeuslaitoksen uudistukseen ja valmiuksien kehittämiseen siten, että painotetaan oikeuslaitoksen henkilöstön ansioihin perustuvaa palvelukseenottoa, jotta selviydytään valtavasta asiamäärästä, sekä varmistamaan tuomareiden ja syyttäjien turvallisen työympäristön ilman poliittista puuttumista;

25. on erityisen huolestunut siitä, että korruption torjunnassa ei ole saavutettu merkittävää edistystä Kosovossa; katsoo, että korruptio on edelleen merkittävä haaste ja vakava este julkisten instituutioiden toiminnalle; pitää tämän osalta valitettavana, että vuonna 2006 perustetulla korruptiontorjuntavirastolla ei ole tutkintavaltuuksia; panee merkille, että Kosovon parlamentti hyväksyi uuden korruption vastaisen strategian sekä toimintasuunnitelman; kehottaa viranomaisia varmistamaan niiden täytäntöönpanon määrittämällä korruption vastaisten laitosten selkeät tehtävät ja vastuualat, jotta nämä saavat aikaan konkreettisia ja kestäviä tuloksia;

26. on edelleen huolestunut Kosovon heikosta todistajansuojelujärjestelmästä, joka on erittäin tärkeä korkean profiilin tapauksissa, ja kehottaa EU:n jäsenvaltioita tekemään entistä enemmän yhteistyötä todistajien mahdolliseen uudelleensijoittamiseen liittyvissä asioissa;

27. on huolestunut merkittävän edistymisen puuttumisesta korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa ja erityisesti korkeasta järjestäytyneen rikollisuuden asteesta Pohjois-Kosovossa; panee merkille, että korruptio ja järjestäytynyt rikollisuus ovat levinneet Kosovossa laajalle ja että ne ovat Kosovon demokraattisen, yhteiskunnallisen ja taloudellisen kehityksen esteitä; painottaa, että Kosovon on ehdottomasti esitettävä konkreettista näyttöä tuloksista järjestäytyneen rikollisuuden ja korruption torjunnassa; katsoo, että alueellinen strategia ja tehostettu yhteistyö alueen kaikkien maiden välillä ovat olennaisia, jotta näitä ongelmia voidaan ratkaista entistä tehokkaammin, erityisesti tehostamalla rajavalvontaa sekä toimia naisten ja lasten ihmiskaupan ja hyväksikäytön torjumiseksi, erityisesti seksuaalisen hyväksikäytön ja kerjäämiseen pakottamisen uhrien osalta; kehottaa keskustason ja paikallistason instituutioita tuottamaan konkreettisia

tuloksia järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan, huumekaupan ja asekaupan torjunnassa; painottaa kattavan, monialaisen ja uhreihin keskittyvän lähestymistavan sekä uhrien esteettömän avun, tuen ja suojelun saatavuuden merkitystä; pitää valitettavana, että EULEX ei ole juurikaan puuttunut korruptioon eikä järjestäytyneeseen rikollisuuteen;

28. korostaa välttämättömän julkishallinnon uudistuksen täytäntöönpanon sekä naisten ja vähemmistöjen edustajien lukumäärän lisäämisen merkitystä hallinnon kaikilla tasoilla; on yhä huolissaan, että monilla virkamiehillä on muitakin työpaikkoja, mikä periaatteessa voi johtaa eturistiriitoihin tai houkutella korruptioon;

29. kannattaa sotarikoksia koskevien syytetoimien jatkamista kansallisella tasolla ja pitää tärkeänä syytteeseen asettamista sodan aikaisista raiskauksista; pitää valitettavana, että vuonna 1999 käydyn Kosovon sodan seurauksena 1 869 henkilöä on edelleen kateissa; katsoo, että Kosovon ja Serbian viranomaisten on puututtava tähän asiaan pikaisesti elintärkeänä yhteisöjen välisen sovinnon ja alueen rauhallisen tulevaisuuden edellytyksenä ja korostaa, että Kosovon ja Serbian välisen vuoropuhelun jatkumisen kannalta yhteistyö kadonneiden henkilöiden löytämiseksi ja muut siirtymäkauden oikeusjärjestelyt on asetettava etusijalle;

30. kehottaa tässä yhteydessä Serbian viranomaisia avustamaan kaikin tavoin Serbiasta äskettäin löydettyjen kosovolaisten kadonneiden henkilöiden ruumiiden palauttamisessa ja jatkamaan etsimistä nimetyllä alueella, jonne kadonneita henkilöitä oletetaan haudatun;

31. kehottaa Kosovon ja Serbian viranomaisia tekemään yhteistyötä ja kantamaan täyden vastuun kestävän ratkaisun löytämiseksi maan sisäisten pakolaisten tilanteeseen; painottaa, että Kosovon viranomaisten on vahvistettava pyrkimyksiään löytää ratkaisu maan sisäisten pakolaisten ongelmaan EU:n assosiaatioprosessin yhteydessä, erityisesti mitä tulee omistusoikeutta koskevien kiistojen tehokkaaseen ratkaisemiseen;

32. kehottaa Kosovon viranomaisia ja naapurivaltioiden viranomaisia edelleen osoittamaan hyvää tahtoa sekä tekemään täysimääräistä yhteistyötä Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen joulukuussa 2010 antaman raportin jälkeen perustetun erityisen toimintaryhmän kanssa ja tukemaan sitä sekä erityisen toimintaryhmän toiminnasta mahdollisesti seuraavia syytetoimia ja rohkaisee vauhdittamaan sen työskentelyä;

33. kehottaa sekä keskushallinnon että paikallisen tason instituutioita panemaan ihmisoikeuslainsäädännön tehokkaasti täytäntöön ja edistämään monietnisen yhteiskunnan edelleen kehittämistä korostaen erityisesti kaikkien vähemmistöryhmiin kuuluvien koulutusta ja työllistämistä;

34. kannattaa virkamiesten ammatillisten valmiuksien parantamista ja kehottaa tämän osalta asianmukaisen lainsäädännön täytäntöönpanoon; on huolestunut tapauksista, joissa virkamiesten palvelukseenottamisessa ja nimityksissä on käytetty poliittista vaikutusvaltaa;

35. on huolestunut, että syrjintä on edelleen vakava ongelma, ja kehottaa viranomaisia toteuttamaan syrjimättömyyttä koskevan perustuslaillisen periaatteen; korostaa, että tarvitaan kattava syrjinnän vastainen strategia ja että syrjinnän kieltävä laki on pantava täysimääräisesti täytäntöön, jotta taataan EU:n perusoikeuskirjan mukaisesti kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus etnisestä alkuperästä, uskonnosta, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, iästä tai vammasta riippumatta;

36. panee merkille kolmen Kosovon kansalaisen syytteeseenpanon näiden osallisuudesta Kosovo 2.0 -hyökkäykseen 14. joulukuuta 2012 nuoriso- ja urheilukeskuksen punaiseen halliin ja odottaa syytettyjen tulevan asianmukaisesti syytetyiksi;

37. painottaa, että vaikka ammattiyhdistyksiin liittymisen vapaus on lakisääteinen, työvoimaa ja ammattiyhdistyksiä koskevia perusoikeuksia on vielä parannettava; kannustaa Kosovoa vahvistamaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua päätöksentekoprosessissa politiikan määrittelyn ja työmarkkinaosapuolten valmiuksien lisäämisen yhteydessä;

38. kehottaa Kosovon viranomaisia panemaan täysimääräisesti täytäntöön lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen ja suosittaa tarkistamaan toimintalinjoja lasten köyhyyden osalta, myös muuttamaan sosiaaliturvajärjestelmää sekä ottamaan käyttöön yleisen tarveharkintaisen lapsilisäjärjestelmän;

39. on huolissaan korkeasta lapsikuolleisuudesta ja lasten köyhyydestä, Kosovon sosiaalisen suojelun järjestelmän tarjoamasta heikosta suojasta ja terveyspalvelujen käyttäjiltä perittävistä kalliista maksuista, jotka altistavat haavoittuvassa asemassa olevat perheet krooniselle köyhyydelle;

40. kehottaa vahvistamaan Kosovon suhteita kansainvälisiin kulttuuri- ja kulttuuriperintöinstituutioihin ja maan edustusta niissä, jotta voidaan edistää uskonnollisten ja kulttuurikohteiden ja muistomerkkien suojelua, ja että Kosovon edustusta eurooppalaisissa ja kansainvälisissä media- ja urheilujärjestöissä vahvistetaan, jotta kosovolaiset taiteilijat ja urheilijat voivat osallistua kaikkiin kansainvälisiin kulttuuritapahtumiin ja urheilukisoihin, Eurovision laulukilpailu, EM-kisat, MM-kisat ja olympialaiset mukaan lukien;

41. korostaa vapaiden ja riippumattomien tiedotusvälineiden merkitystä ja kehottaa komissiota edistämään ohjelmia, joilla kehitetään toimittajien laadukkuutta ja ammattitaitoa; painottaa kestävien julkisen palvelun tiedotusvälineiden merkittävää asemaa tässä; on huolissaan riippumattomien toimittajien suojelun puutteesta ja näihin kohdistuvasta painostuksesta; kehottaa Kosovon viranomaisia tarjoamaan kestävän rahoitusmekanismin julkisen palvelun tiedotusvälineille sekä saattamaan päätökseen näiden hallintoelimen jäsenten nimittämisen; painottaa tarvetta varmistaa tiedotusvälineiden selkeät omistussuhteet sekä vapaa ja laadukas yleisradiotoiminta; tukee toimielinten pyrkimystä myöntää Kosovolle oma maantieteellinen aluetunnus internetissä;

42. korostaa aktiivisten ja riippumattomien kansalaisjärjestöjen keskeistä roolia maan demokraattisen poliittisen prosessin lujittamisessa ja vahvistamisessa ja integroituneen yhteiskunnan rakentamisessa; painottaa kansalaisjärjestöjen kanssa käytävän vuoropuhelun merkitystä ja korostaa kansalaisyhteiskunnan toimijoiden olennaisen tärkeää roolia sosiaalisia ja poliittisia asioita koskevan alueellisen yhteistyön lisäämisessä; panee tyytyväisenä merkille hallituksen parantaneen yhteistyötään kansalaisjärjestöjen kanssa ja kehottaa Kosovon viranomaisia käynnistämään jäsennellyn vuoropuhelun ja kuulemismekanismin kansalaisjärjestöjen kanssa poliittisen päätöksenteon osalta, mukaan lukien toimintapolitiikkaa ja lainsäädäntöä koskevat kuulemiset, sekä seuraamaan yhdentymistä Euroopan unioniin;

43. panee merkille meneillään olevan valtion omaisuuden yksityistämisprosessin, joka koskee erityisesti Kosovon posti- ja televiestintäyhtiötä; kehottaa Kosovon viranomaisia toteuttamaan käytännön toimia koko prosessin avoimuuden, vastuullisuuden ja legitiimiyden lisäämiseksi esimerkiksi tiedottamalla ajoissa kaikille sidosryhmille;

44. kehottaa Kosovoa parantamaan pienten ja keskisuurten yritysten toimintaympäristöä siten, että vähennetään hallinnollista rasitetta ja siihen liittyviä kustannuksia, parannetaan rahoituksen saantia ja annetaan erityistä tukea uusille yrityksille; on hyvin tyytyväinen Kosovon ja Serbian kauppakamarien välisen yhteisymmärryspöytäkirjan allekirjoittamiseen;

45. on tyytyväinen siihen, että Kosovosta tuli 17. joulukuuta 2012 Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin 66. jäsen; on tyytyväinen myös 8. toukokuuta 2013 hyväksyttyyn valtiota koskevaan ensimmäiseen Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin kattavaan strategiaan, jolla edistetään osaltaan uudistusprosessin vauhdittamista ja tuetaan Kosovon taloutta, parannetaan ihmisten elämänlaatua, helpotetaan siirtymävaihetta ja edistetään alueen vakautta;

46. suhtautuu myönteisesti EU:n väliaikaiseen sitoumukseen antaa lisärahoitusta, jolla katetaan täysimääräisesti vanhan Kosovo A -voimalaitoksen purkamiskustannukset vuoteen 2017 saakka; kehottaa Kosovoa tehostamaan toimintaansa ja käynnistämään välittömästi tarvittavat konkreettiset toimet Kosovo A -voimalaitoksen purkamiseksi ja kehottaa tekemään Kosovon uudesta voimalaitoksesta täyden ympäristövaikutusten arvioinnin EU:n normien mukaisesti; kehottaa Kosovoa lisäksi työskentelemään uusiutuvan energian kehittämiseksi ja energialähteiden monipuolistamiseksi ja noudattamaan sitoumuksiaan, joiden mukaisesti energian kokonaistarpeesta 25 prosenttia saadaan uusiutuvasta energiasta vuoteen 2020 mennessä, ja korostaa tässä yhteydessä tarvetta kohdentaa entistä enemmän EU:n ja EBRD:n myöntämiä varoja energian säästämiseen, energiatehokkuuteen, alueellisiin energiamarkkinoihin integroitumiseen ja uusiutuvan energian hankkeisiin;

47. pitää valitettavana Kosovon viranomaisten viivyttelyä uskottavan ja tehokkaan ympäristöstrategian valmistelussa ja hyväksymisessä, erityisesti mitä tulee ympäristövaikutusten arviointia koskeviin sääntöihin ja EU:n ilmastotavoitteisiin;

48. panee huolestuneena merkille erityisesti nuorten korkean työttömyysasteen ja kehottaa hallitusta puuttumaan asiaan tarjoamalla nuorille asianmukaisia mahdollisuuksia ja suuntaamalla koulutusta työmarkkinoiden tarpeiden mukaiseksi;

Torstai 16. tammikuuta 2014

49. painottaa, että kaikkien alueen valtioiden olisi edistettävä ja kannustettava Kosovon jäsenyyttä alueellisissa yhteistyöjärjestöissä; tukee tässä yhteydessä Kosovon toimintaa alueellisissa järjestöissä ja kehottaa poistamaan kaikki esteet, jotta Kosovo voi liittyä näihin järjestöihin, myös Euroopan neuvostoon;

50. korostaa julkisen liikenteen kehittämisen merkitystä ja etenkin rautatieyhteyksien parantamisen ja uusien rautatieyhteyksien rakentamisen merkitystä kestävän liikennejärjestelmän osana; ehdottaa, että kaikkien Länsi-Balkanin maiden välille rakennetaan rajat ylittävä suurnopeusjunayhteys, joka liitetään EU:n Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon;

51. panee huolestuneena merkille Kosovon nykyisen taloustilanteen; painottaa, että taloustilastoja on parannettava, jotta taloudellista tilannetta voidaan arvioida ennen kuin määritellään keinot siihen puuttumiseksi;

52. kehottaa Kosovon viranomaisia pyrkimään parantamaan tilastotietojen luotettavuutta eurooppalaisten standardien ja kansainvälisten menetelmien mukaisesti;

53. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle sekä Kosovon hallitukselle ja parlamentille.